

NOVADOB

Stane letno 84 Din., mesečno 7 Din., za inozemstvo 240 Din.
Oglesi se računajo po tarifu. Pri večkratnem oglašanju popust.
Posamezna številka 1 Din.

Ljubljana

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, prtljičje. Telef. 65.
Upravljanje: Strossmayerjeva ulica 1, prtljičje. Telef. 65.
Račun pri poštnem ček. zavodu št. 10.666.

Današnja seja Narodne skupščine.

Pretep v skupščini! — Zasedanje preloženo na nedoločen čas... — »Zadnja seja te skupščine!« — Pred odhodom radicevcev. — Davidović pri kralju. — Volilna vlada?

Beograd, 22. oktobra. Za današnjo seja Narodne skupščine je vladalo povsed napeto zanimanje. Seja je bila določena za 9.30, pričela pa se je še ob 11.10. Poprej so bili zbrani načelniki vladinih strank in so zelo potri razpravljali o parlamentarnem položaju. Sploh je opažati veliko potrost v vrstah vladinih strank, katerih poslanci ne vedo točno, kako se bodo pravzaprav stvari dalje razvijale. Med radikali je zavladal borbeni duh in zavzemajo čim opozicionalnejše stališče napram vlasti Ljube Davidovića.

Tako po pričetku seje je prišlo do dejanskega sponada in pretepa med radikalnim poslancem Tomo Popovićem ter džemijetskim poslancem Ahibom Ahmedovićem. Ostali poslanci so ju razdvojili in preprečili nadaljnji pretep. Po končanih formalnostih je skupščinski predsednik Ljuba Jovanović izjavil poslancem: »Ker se vlasta nahaja v demisiji, po parlamentarnem običaju in tudi zato ne, ker Narodna skupščina ne more pričeti s svojim delom, dokler ni otvorjena s kraljevskim aktom, ne moremo nadaljevati dela v skupščini. To delo bomo nadaljevali, ko se sestavi kraljeva vlast. Ali sprejmete to na znanje?«

Radikali in samostojni demokrati so na to vprašanje soglasno odgovorili: »Sprejemamo! Sprejemamo!« Zemljoradniki so ogroženo protestirali.

Obtožnica proti ministru Sušniku.

Klerikalni minister obtožen, da je oškodoval državo za 25 milijonov.

Beograd, 22. oktobra. Radikalni in samostojni demokratski klub sta danes na podlagi zbranega materiala sestavila obtožnico proti klerikalnemu ministru Antonu Sušniku. Obtožnica se še danes zvečer izroči predsedništvu Narodne skupščine. Obtožnica med drugimi navaja, da je prometni

minister Sušnik s svojim postopanjem pri naročitvi železniških tračnic v Nemčiji oškodoval državo za 25 milijonov dinarjev, ter zahteva, da se proti klerikalnemu ministru uvede preiskava in da se pri tem postopa po dolčilih zakona o ministrski odgovornosti.

„Banca Adriatica“ v konkurzu.

Brezuspešna pogajanja z vlasto. — Banka ponuja 20 odstotkov. — Težke izgube slovenskega živja v Julijski krajini. — Bankina agitacija v slovenskih listih.

Prst, 22. oktobra. »Banca Adriatica« je v konkurzu. Odpolnovo obstoječe iz članov upravnega sveta in tržaških finančnikov, je nedavno odšlo v Rim, da zaprosi za intervencijo rimske vlade v svrhu sanacije v hudičnih težkočah se nahajajoče banke. Odpolnovo se je vrnilo brez vsake pozitivne uspehov, ker je vlasta odrekla vsako intervencijo. Zato je vodstvo banke včeraj zaprosilo za prisilno poravnavo. Včerajšnji Uradni list je že objavil proglaš konkurza nad banko. Glavni narok za sestanek upnikov je določen za 18. decembra. Zadnji rok za priglasitve terjatev je 7. decembra. Koliko znašajo pasiva banke,

ni znano. Po informacijah vašega dopisnika je gotovo, da italijanski trgovski svet ni udeležen pri konkurzu, ker je znal pravočasno umakniti svoje vloge pri banki, oz. odpovedati kredit. Zlasti so prizadeti nekateri slovenski trgovci in slovansko ljudstvo v Julijski krajini. Smatrajo, da so naši ljudje zgribili pri banki skupno okoli 5 milijonov lir. Banka ponuja 20-odstotno poravnavo. Značilno je, da je ta, v fasirovskih rokah se nahajajoča banka delala v slovenskih listih, zlasti v »Edinstvu« veliko reklamo, v kateri je nagašala, da ima za 15 milijonov vplačanih delnic kapitala — v resnici pa sta plačana samo 2.5 milijona lir.

„Svoji k svojim!“ se razlega po Celju.

(Dopis iz obrtnih krovov.)

Treba bo pa tu še mnogo pedrobrega dela, da se to geslo izpopolni. Mnogo jih je še, ki te besede nočejo razumeti. Ali ni poniževalno, če hodimo in nosimo denar še naprej onim, ki so naši smrtni sovražniki? Ali nismo zadosti opozarjali vseh nasprotnikov,

naj nas ne izlivajo na naših tleh? Mi ne maramo nikomur škodovati, ki je pokazal, da hoče z nami živeti v miru; oni, ki so stopili v boj proti nam, pa ne zaslužijo naše pomoči in podpore. Oni spadajo tja, kamor jih vleče njih srce, mi pa nimamo za nje niti denarja niti lepe besede.

Pojasniti se mora tudi stališče napram onim zapečanjim Slovencem, ki so kot klerikalci sledili dr. Ogrizku. Mi ne smemo v tem slučaju poznati nobene osvete napram Slovencem v gospo-

darskem vprašanju, pa naj so tega ali onega mišljenja. Poznati moramo samo dva tabora: slovenskega in nemškatarskega.

Zaman se trudi dr. Ogrizek, ako hoče nemškutarje odškodovati s tem, da skuša nagovarjati klerikalno mislečje Slovence z dežele, naj podpro cerško nemškutarijo, kajti pošteni Slovenci, pa naj si hocijo tega ali onega političnega mišljenja, so si svoje mnenje o dr. Ogrizku že ustvarili. Komur pa to še ni jasno, pa bomo poskrbeli, da bo spregledal.

Novi zavezniki celjske nemškutrije ne bodo mogli nikdar več oprati svojega maledka, ki se je zagnusil slehernemu poštemenu Slovencu. Naj se skušajo se tako prati, resnica je na dlanu, da je hotel dr. Ogrizek iz gole častihlepnosti, ker se mu je zahotel županskega stolčka, izročiti celjsko občino v eksplatacijo celjski nemškutariji, ki bi bila absolutno zavladala na občini; dr. Ogrizek, četudi župan, pa bi bil mora postati njen pokorni sluga. Da se je to preprečilo, gre za sluga odločni volji pristašev Narodnega bloka, ki so uspešno prepričali narodno čuteče prebivalstvo, preprečili narodno sramoto celjskemu mestu in omogočili častno zmago Narodnemu bloku.

Danes, ko se veselimo zmage narodnega prebivalstva vseh treh mest naše mariborske oblasti, smo tembolj ponosni, da smo v Celju poleg nemškatarske gadje zaleže pobili tudi narodne izdajalce. Radi tega je boj tej zalegi, ki si je na tako zahrboten in nemoralen način skušala osvojiti mesto Celje, neizprošen in ga hočemo tudi v gospodarskem oziru izvojevati do konca. Kdor ima količaj narodnega čuta v sebi, mora stati na straži in priporočati narodnim odjemalcem le narodne obrtnike in trgovce.

Svoji k svojim!

Politične vesti.

PRVA REDNA SEJA NARODNE SKUPŠČINE v jesenskem zasedanju se je otvorila v pondeljek, 20. t. m. še ob 6. zvečer. Sojo je vodil kot starostni predsednik radicevski poslanec Jalžabetič. Pri volitvi skupščinskega predsedništva je bil izvoljen za predsednika Ljuba Jovanović z 233 glas-

vi, za prvega podpredsednika radičeve dr. Maček s 146 in za drugega podpredsednika klerikalec dr. Hohnjec s 147 glasovi. Za tajnike so izvoljeni Bačinič, Husein Ali, Dimitrije Čičević in Franc Kremžar. Po končanem glasovanju je spregovoril dr. Maček kot prvi radičevec, ki je nastopal z govorom v parlamentu. Zahvalil se je za izvolitev in izjavil, da se bo z vsemi silami potrudil, da pride do popolne pomirivte in sporazuma med vsemi tremi (!) narodi. Za njim se je tudi zahvalil dr. Hohnjec.

UKAZ O REAKTIVIRANJU DAVIDOVIČEVE VLADE do torka zvezcer še ni bil podpisani. Položaj vlade postaja od dne do dne nevzdržnejši. Eden ministrov je sam izrazil prepričanje, da se Davidovičev kabinet ne bo več povrnji na krmilo. Stiki med blokom in radikali so vsled zadnjih dogodkov pretrgani in ni izgledov za nadaljevanje oz. obnovitev pogajanj za koncentracijsko vlado pod vodstvom Ljube Davidovića.

JOVANOVIĆ VRNIL KRONI SVOJ MANDAT. V torek ob 5. popoldne bi se bila morala vršiti avdijenca novega predsedništva skupščine. Nadvor pa je bil pozvan le Lj. Jovanović, ki je ob tej priliki vrnil kroni svoj koncentracijski mandat. Ob 8. zvezcer je bil sprojet v avdijenci Lj. Davidović.

PRED RAZPLETON KRIZE. Po njenemu političnemu krogov je restavracija prejšnje Davidovičeve vlade povsem nemogoča. Pojavlja se vedno bolj prepričanje, da je iskati izhod iz sedanja politične krize v Pašič-Pribičevi volilni vladi. Krone je odločena še enkrat preizkusiti možnost koncentracije. Ker je Jovanović vrnil mandat in ker je Davidović vezan na program svojega bloka, je pričakovati, da bo kralj poveril mandat za sestavo koncentracijske vlade tretji osebi. Politični dogodki se stalno zapletajo in je težko prorokovati nadaljni razvoj in izid sedanje krize.

VOLITVE V NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR se vrše dne 7. decembra. Volilni boj v Nemčiji se že pričenja. Nacionalci in nemška ljudska stranka sta se zavezali, da se boste na zborovanjih kolikor mogoče izogibali medsebojnih napadov.

Dnevne vesti.

ZUPANSKA VOLITEV V MARIBORU. V torek, 21. t. m. se je vršila prva seja novoizvoljenega mariborskog občinskega sveta. Za župana je bil izvoljen odvetnik g. dr. I. Leskovar (SLS), za podžupana pa g. dr. Franjo Lipold (JDS), oba z 31 glasovi. Socijalisti in Nemci so oddali prazne glasovnice. Izvolitev je bila pozdravljena z burnim vzlikanjem. Za mestne svetnike so bili izvoljeni gg. dr. Jerovšek (SIS), dr. Juvan (SLS), Iv. Roglič (NSS) in veletrgovec Šoštarič (JDS).

DR. FRAN ROSINA NA ZADNJI POTI. V nedeljo ob 3. zjutraj je prispelo truplo pokojnega dr. Fr. Rosine iz Dunaja na mariborski kolo-dvor. Krsto so ob 10. dopoldne položili v Narodnem domu na mrtvaški oder, ki so ga od opoldne dalje stražili Sokoli z goščimi sabljami. Številne množice ljudstva so izkazale pokojniku zadnjo čast. Dolgo pred početkom pogreba, ki se je vršil v pondeljek, 20. t. m. popoldne, se je pričelo zbirati okrog Narodnega doma ogromno število občinstva. Od pokojnika se je naj-

prej poslovil načelnik Posojilnice dr. Pipuš, nakar je moški zbor Glasbene Matice zapel: »Vigred se povrne.« Ko so Sokoli položili krsto na mrtvaški voz, se je cel ob zvoki »Drave« ne-pregledni sprevod pomikati proti Gl. trgu. V sprevodu je bila šolska mladina, Sokoli in Sokolice, Orjunaši v kroju, skavti, narodni poštni nastavljeni, nato bogato obloženi voz z venci, voz s krsto, ob njem častna straža Sokolov, za vozom pokojnikovi sorodniki, pokojnikovi stanovski tovariši, mariborski veliki župan, zastopnik sodišča dvor, svet. Fon, podpreds. odvetniške zbornice v Ljubljani dr. Žirovnik, celotno načelstvo demokratske stranke za marib. oblast, minister n. r. dr. Kukovec, celjski župan dr. Hrašovec, bivši mariborski veliki župan dr. Pirkmajer, mariborski podžupan Druškovič, častništvo ter ogromno število narodne inteligence in naroda iz celega mariborske oblasti. Z magistratnega balkona na Glavnem trgu se je poslovil od velikega pokojnika župan Grčar, nakar je krenil sprevod proti Pobrežju. Ob grobu je spregovoril dr.

Pivko imenom Sokoškega Saveza in dr. Koderman imenom demokratske stranke. Po ganljivih govorih je peski zbor zapel žalostinko, nakar so pričele padati prve grude na krsto. Zvečer se je vršilo žalno zborovanje Sokoškega v Narodnem domu, na katerem sta slavila pokojnikovo sokolsko in narodno delovanje br. dr. Boštančič in dr. Kovačič.

ŽELEZNISKA PROGA LJUTO-MER—ORMOŽ se otvorila začetkom novembra. Prve poskusne vožnje z vlaki so se vršile 15. in 17. t. m.

ZAKON O POŠTI, BRZOJAVU IN TELEFONU. V ministrstvu pošte in brzojav je izdelan osnutek zakona o pošti, brzojavu in telefonu, ki bo veljal za vso državo. S tem zakonom bi se uvedlo v poštni upravi enotno poslovanje in omogočil pravilni poštni promet v državi. Zakon bo v doglednemasu predložen narodni skupščini.

ZIMSKA SEZONA V ROGAŠKI SLATINI se je otvorila s 1. oktobrom in bo trajala do 30. aprila 1925.

TEŽKA AVTOMOBILSKA NE-SREČA PRI VARAŽDINU. Uradnik Vilko Kosteček iz Zagreba je napravil v soboto popoldne z večjo družbo avto-

mobilski izlet v Varaždin. Pri Malem Bisagu sta skočila pred avtomobil ne-nadoma dva prešiča in šofer je naglo okrenil voz, da ju ne povozi. Avtomobil se je prevrnih v cestni jarek, pri čemur so 3 potniki padli iz njega, dočim je četrtri, neki inženir, obsedel v vozlu. — Pri padcu se je najteže poškodoval bančni uradnik Kosteček in je bil z drugimi avtomobilom prepeljan v Varaždin, kjer pa je čezrekaj ur umrl. Neki dani je pri nesreči izbilo dva zoba, dočim so dobili ostali potniki le neznačne poškodbe. Šofer, ki je postal nepoškodovan, si je hotej v obupu pognati kroglo v glavo. Zanimivo je, da je lansko leto doleča pri vožnji z avtomobilom tudi Kostečevega brata smrt. Prispel je sicer zdrav v Varaždin, kjer pa ga je zadela kap.

GROZNA SMRT. Neki kmet iz okolice Fužin v Gorskem kotoru je ko-sil na travniku otavo. Po končanem delu se je napotil proti domu. Nosil je koso radi grmovja ob poti spredaj na roki, a ne kot navadno na rami. Po nesrečnem naključju se je nenadoma spodtaknil in padel z vratom ravno na ostrino kose, ki se mu je globoko zarezala v vrat. Bil je na mestu mrtev.

VEČER MODERNIH PLESOV. Gospod prof. Pečnik, delegat Udruženja jugoslov. plesovodij kongresa v Parizu, priredi s svojo sestro v sredo, dne 22. t. m. ob 8. uri zvečer v malo dvorani Narodnega doma plesni večer najnovejših modernih plesov. Proizvajal bo vse najnovejše plesne iz kon-gresa v Parizu. Ker obeta večer mnogo novega in lepega, naj ljubitelji plesne umetnosti ne zamude prilike si ogledati in posetiti ta večer, na katerega se najvjudnejše vabijo. — Vstopni na prosta.

DVE SEJMSKI TATVINI. 42-letna J. F. iz Gaberja je bila dne 21. tm. ob tričetrt na 10. na Kralja Petra cesti aretirana, ker je prodajalki Marija Kos iz Zagorja na sejmu ukradla 1 par črnih usnjatih ženskih čevljev, vrednih 60 Din. Čevlje je skrila v svojo ročno torbico, a jo je stražnik pri tatvini zasačil in aretiral. J. F. je zna-na tatica. Spočetka se je zagovarjala, da je nameravala pozneje vprašati za ceno čevljev, končno pa je tatvino pri-znala. — 36-letni I. S. iz Griž je bil dne 21. t. m. ob pol 15. na Slomškovem trgu aretiran, ker je malo poprej na Kralja Petra cesti sejmari Kata-rini Bucen iz Britosa pri Kranju ukradel 1 par suknih ženskih čevljev, vrednih 75 Din in jih nato skril pod suknjo. Prodajalka je tatvino takoj opazila, skočila k njemu in mu čevlje vzela, nakar je S. pobegnil proti Slomškovem trgu, kjer ga je stražnik dohitel in odvedel v zapor. S. prizna-va, da je vzel čevlje, izgovarja se pa, da ni imel namena krasti, temveč da si je hotel čevlje samou zagotoviti, da jih ne bi kdaj drugi kupil. Zagovarja se tudi v vinjenosti.

TATVINA NA KOLODVORU. Ivan Drenik, lesar iz Petrovč, sedaj bivajoč v Kokarici pri Kranju, je dne 20. t. m., prišedši z vlakom ob 20.55 v Celje, naznanih, da mu je pri izstopu iz vlaka v Celju neki okrog 22 let star neznanec iz notranjega žepa jopiča ukradel rujavo usnjato listnico, vredno 40 Din, z vsebinom približno 150 dinarjev (1 bankovec za 100 in drug za 10 Din). V listnici je imel tudi krstni list, nrvastveno spritevalo, 2 fotografije in notes. Varnosnemu organu je Drenik označil kot storilca ravno na peron prihajajočega 25-letnega A. G. iz Škošjevasi, kojega vedenje je vzbujalo sum. G. je bil takoj aretiran in v kolodvorski čakalnici preiskan. Ukradeni predmeti se pri njem niso našli in je on krvido tudi odločno zanikal. Pri sebi je imel 262.75 Din, o katerih trdi, da jih je bil zasluzil pri delu v Vojniku. G. priznava, da je prispel z istim vlakom kakor Drenik. Ker pa Drenik in njegov sopotnik F. S. z vso gotovostjo trdita, da je G. tatvino brez-dvomno izvršil, je bil v svrhu nadaljnega postopanja oddan v zapore okrajnega sodišča v Celju.

SMRTNA KOSA. V Lučah je umrl dne 21. t. m. ob 10. dopoldne g. Anton Rosin, trgovec in gostilničar v starosti 36 let. Fokojnik je poprej dolgo let služboval v Celju v vojaški službi in pozneje kot uradnik trgovskega podjetja »Sloga«. Bodi mu ohranjen blag spomin!

PLESNE VAJE celjskega Sokola se pričnejo v nedeljo, dne 26. t. m. pod vodstvom znanega plesnega učitelja g. Črnea iz Ljubljane. Dostop dovoljen samo članom. Vabilo se tudi starejši člani in članice, da obiskujejo plesne vaje, kjer se bodo učili vsi moderni plesi, ki pridejo letošnjo sezono za vse kraje v poštev. Obiskovalci se naj zgla-sijo 1 uro pred začetkom plesa v te-lovadnici v svrhu vpisovanja. Vaje se vrše zaenkrat vsako nedeljo od 8. ure naprej.

POLICIJSKA KRONIKA. Teden-sko poročilo od 15. do 21. oktobra. Splošni počoj javne varnosti slejko-prej neizpremenjen radi stalno se imožečih tatvin. Aretacij je bilo izvršenih v Celju 19: 4 radi tatvine, 2 radi goljufije, 3 radi zločina po § 129.

1. radi sokrivde na zločinu po § 129., 1 radi pisanosti in žalitve javnega organa, 4 radi vlačugarstva odn. bera-čenja in 4 radi ekscesov v pisanosti. Prijav je bilo vloženih 45: 5 radi tat-vine, 1 radi presopka proti osebni varnosti, 3 radi poneverbe, 6 radi pre-koračenja policijske ure, 3 radi lahe telesne poškodbe, 1 radi neubogljivosti in surovega obnašanja, ostale radi manjših kazensko-sodnih odn. policijskih prestopkov. Zdravstveno stanje neizpremenjeno. Splošni položaj neiz-premenjen in zelo nepovoljen radi ne-znosne draginje.

TEDENSKI IZKAZ o nalezljivih boleznih v mestu Celju od 12. do 18. oktobra. Skrlatica: Od prejšnjega tedna ostali 4, ostali v nad. oskrbi 4. — Ušen: Od prejšnjega tedna ostal 1. ozdravljen 1. Griža: Na novo obolel 1, ostane nadalje v oskrbi 1. — Celje, dne 18. oktobra 1924. — Dr. M. De-reani s. r.

TEDENSKI IZKAZ o kretanju nalezljivih bolezni od 12. do 18. oktobra. Srez Celje. Okolica Celje: Mala-ria: ostal od prejš. tedna 1, ostane v nad. oskrbi. Pertussis: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Typhus abdominalis: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Paratyphus: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Scarlatina: ostalo 9, ozdravelo 5, ostanejo v nad. oskrbi 4. Diphtheria et seroup: ostal 1, na novo obolela 2, ostanejo v nad. oskrbi 3. Škofja vas: Dysenteria: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Žalec: Typhus abd.: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Braslovče: Paratyphus: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Griže: Paratyphus: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Scarlatina: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Petrovče: Typhus abd.: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Prekopa: Scarlatina: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Dobrna: Typhus abd.: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Frankolovo: Ty-phus abd.: na novo obolel 1, ostane v nad. oskrbi. Skupno ostalo od prejš. tedna 22, na novo oboleli 3, ozdravelo 5, ostane v nad. oskrbi 20. Srez Šmarje: St. Peter na Medv. Selu: Lues II.: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Gorjane: Typhus abd.: ostalo 5, na novo oboleli 4, ozdravelo 5, ostanejo v nad. oskrbi 4. Zdole: Typhus abd.: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Veternik: Malaria: ostal 1, ozdravel. Koprivnica: Erysipelas: ostal 1, ozdravel. Typhus abd.: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Podčetrtek: Peri-metritis: na novo obolel 1, umrl. Sv. Štefan: Diphteria et seroup: na novo obolel 1, ostane v nad. oskrbi. Zibika: Dysenteria: na novo obolela 2, ostane-ta v nad. oskrbi. Okolica Šmarje: Per-tussis: na novo obolel 1, ostane v nad. oskrbi. Sv. Peter pod Sv. gorami: Uic-uš durum: na novo obolel 1, ostane v nad. oskrbi. Skupno ostalo od prejš. tedna 10, na novo obolelo 11, ozdravelo 8, umrl 1, ostalo v nad. oskrbi 12. Srez Gornjigrad. Solčava: Trachoma: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Skupno ostalo od prejš. tedna 1, ostane v nad. oskrbi.

KOLEDAR IN ZAPISNIK, kate-rega letos izdamo in založimo, bo v kratkem izšel, na kar že sedaj vsako-gar opozarjam. Ta izdaja je name-

STARALI NOVA SLOVENŠCI- NA? Večini naših čitateljev je še v živem spominu, kako je nekdaj ptujski »Štajerc« mrevaril naš slovenski jezik, pri tem pa dosledno zatrjeval, da piše v starem jeziku, ki je našemu ljudstvu razumljiv, in da odklanja »novo slovenščino«, ki so jo znašli hujškajoči in politikujoči slovenski advokati in duhovniki. Poteklo je od tedaj že dosti let, in mlajša naša gene-racija se že ne spominja več prav onih zlatih časov v Avstriji, ko so nemški in nemškutarski trgovci dajali povrh našim kmečkim ženicam še »Štajerca« ter pri tem drzno in hinavsko zaobračali oči, češ da skrbe za napred-dek in kulturno ubogega slovenskega kmeta, ki ga neizmerno ljubi. Nemški in nemškutarski trgovci in obrtniki so nekdaj širili med naš narod ta »strup iz Ptuja«, ki je rodil toliko zlega in spravjal na svet tisto vrsto ljudi, ki smo jih označevali z besedo — nemškutarji. Ta slovenska specijalite-ta duševnih pohabljencev in prodanih duš je letos pri občinskih volitvah v vseh štajerskih mestih in nekaterih trgih zopet vstala, hoteč svetu pokazati, da je še ni konec, da še ni konec slo-venske sramote in gobavosti slovenskega rodu. Ptujski nemškutarji, ki so od nekdaj sloveli po svoji kulturi in so bili glavni krušni in duševni očetje ptujskega »Štajerca«, še tudi »Štajerc« slovenščine niso pozabili, nekateri jezikoslovec trdijo celo, da so si za zadnje občinske volitve v Ptuju na-pravili svojo »novo slovenščino«, da bi ž njo lovili bedaste kaline na »domačo gospodarsko skrinjico«. Samo en primer iz volilnega oklica, tiskan v tiskarni V. Blanke v Ptuji: »Volitev je tajna, nikoga naj ne ovre lest ali pretja od volitve!« Da nima oklic na

drugi strani tudi nemškega besedila, bi morali klicati na pomoč Komaro-vega Mihaleka, da bi nam raztolma-til duha učenost ptujske nemškutarije iz l. 1924. po Kristusu. Zares nikoga naj ne ovre lest ali pretja, da ne bi ta-ki skrupualom in junakom priložil nekaj tako gorkih in žgočih, da bodo pomnili do tedaj, ko jih odreši nemški bog bivanja na tej prokleti slovenski zemlji!

REDNI SESTANEK JDS za me-sto Celje se vrši danes v sredo 22. t. m. ob 8. zvečer v kolodvorski restavraciji. Počnoštevilna udeležba!

DRUŽABNI VEČER NARODNE GA BLOKA V CELJU. V soboto, 25. t. m., na dan volitve župana, se vrši ob pol 8. zvečer slavnostna bakljada skozi mesto, ob 8. pa družabni večer Narodnega bloka v gornjih prostorih Narodnega doma. Na sporedru so go-vori, petje, godba in šaljivi nastopi.

SMRTNA KOSA. V Lučah je umrl dne 21. t. m. ob 10. dopoldne g. Anton Rosin, trgovec in gostilničar v starosti 36 let. Fokojnik je poprej dolgo let služboval v Celju v vojaški službi in pozneje kot uradnik trgovskega podjetja »Sloga«. Bodi mu ohranjen blag spomin!

PLESNE VAJE celjskega Sokola se pričnejo v nedeljo, dne 26. t. m. pod vodstvom znanega plesnega učitelja g. Črnea iz Ljubljane. Dostop dovoljen samo članom. Vabilo se tudi starejši člani in članice, da obiskujejo plesne vaje, kjer se bodo učili vsi moderni plesi, ki pridejo letošnjo sezono za vse kraje v poštev. Obiskovalci se naj zgla-sijo 1 uro pred začetkom plesa v te-lovadnici v svrhu vpisovanja. Vaje se vrše zaenkrat vsako nedeljo od 8. ure naprej.

Že v davnih časih so zdravniki priporočali grozdje kot zdravilo proti mnogim boleznim. V najnovejšem času so se začeli učenjaki zanimati za ta problem. Potom analize so ugotovili metode in načine za lečenje z grozdom. Posledica lečenja z grozdom so različni blagodejni pojavi v našem or-organizmu, zlasti redna prebava. Umestno in metodično lečenje z grozdom je zelo uspešno, če ne jemo v tem času mnogo mesa, in če se gibljemo čim več na prostem. Grozdje priporočajo zdravniki posebno slabokrvnim, ner-voznom in sploh ljudem, ki jim je or-organizem vsled kake bolezni izčrpelan. Suh je lahko od grozja z rede, debeli pa izgube nepotrebno maščobo. Sploh pa si je treba zapomniti, da je grozdje najboljše sredstvo proti večini trebušnih bolezni, kadar človek čuti, da mu telo odpoveduje vsled nepravilne in neredne prebave ali drugih notranjih nedostatkov.

Grozje je zelo koristno za vse ljudi, ki jedo preveč mesa ali pijejo preveč alkoholnih pijač, ki trpe na glavobolu ali pa ki čutijo pomanjkanje

sline v ustih. Tudi neprijeten duh iz ust lahko z grozjem cdpravimo. Ne smemo pa lečiti z grozjem težko bolnih, ker bi jih lahko samo škodovali. Grozdje je, kakor rečeno, izborna zdra-vilo za lažje, notranje bolezni.

Prve dni čutimo da prebava hrane ni povsem v redu. Tudi sicer je telo nekam utrujeno, če se najemo grozdja. Toda kmalu vse to izgine in počasi se prijeten občutek fizičnega zadovoljstva. Človek postane vesel, čil in krepak. Kdor se hoče lečiti z grozjem, naj pojde s početka 250—300, potem 400 g itd. do 2 in celo 4 funtov na dan in sicer v treh porcijah: prvo polovico dnevne porcije zjutraj na tešče, drugo četrtno porcijo eno uro pred večerjo. Za suhe in slabotne ljudi je priporočati bolj sladko grozje s tanko lupino, za de-bele pa manj sladko z debelo lupino. Grozni sok je zelo dober tud za do-jenke, ki ne morejo prebavljati krav-jega mleka ali mlečnih jedil. Če torej mati ne doji sama, naj skrbi, da obidi dete vsaj od časa do časa malo grz-nega soka.

V soboto, dne 25. t. m. ob 8. zvečer družabni večer Narodnega bloka v Narodnem domu!

Grozdje.

Sedaj je sezona grozdja, ki spada kot hrana in zdravilno sredstvo med najvažnejše in najboljše plodove. Z ra-cionalno in smotreno uporabo tega bogatega daru prirode lahko zboljšamo prehrano in ublažimo ali povsem pre-prečimo mnogo bolezni.

Različne vrste grozdja so po se-stavini različne, kakor je pač podnebje, nadmorska višina, zemlja, način obde-lovanja in še nekatere druge okolnosti. Povprečno je v 100 g grozja 75—80% vode, 0,50—1% azotnih snovi, 10—30% tako-vo, grozdnega sladkorja (ogljkovodik), 2% ekstraktivnih snovi in 2% mineralnih soli. Od vseh redilnih snovi grozdja je 78% za človeški organizem dobrih, ostalih 22% pa ni za rabo. V 100 delih mineralnih soli grozja je 47% kalijeve soli, 2% natrijeve, 12% kalcijeve, 0,8% železne, 31% zveplene in nekaj odstotkov magnezijeve ter drugih soli. 1 kg grozja da človeškemu organizmu okrog 700 kalorij toplotne energije, dočim daje 1 kg svežega ali kislega kravjega mleka

550—700 kalorij. Velika je redilna vrednost grozdja. Grozni sladkor je po prijetnosti okusu in redilnosti ne-primerno boljši kot navaden tovarniški in če bi mogli izvleči iz njega sladkor, mesto da prešamo vino, bi imeli vsako leto zelo mnogo prav dobrega sladkorja. Voda, ki se nahaja v grozdu, izborna čistič řečevje soli in druge snovi, ki jih mora organizem izločati, da človek ne zbole. Ta voda odstrani iz našega or-organizma razne strupe, ki jih stalno za-uvizamo v različnih oblikah. Žveplene soli in natrij v grozdu krepe živčni sistem in mozeg. Železo, četudi ga je v grozdu malo, krepi našo kri, kali-jeve soli so zelo dobre za naše kosti. Natrijeve soli čistijo čревa. Vitaminii in druge snovi v grozdu pa igrajo važno vlogo pri prebavi hrane.

ajena v korist našim sotrpnom. Trgovci imajo navaden popust. Naroča se v založništvu: Podporno društvo slepih v Ljubljani, Wolfsova ul. 12.

KINO GABERJE. Ogomilni detektivski film v 5 epohah: »Jezdec brez glave«. Igra: Harry Piel. 3. epoha v četrtek 23., petek 24. in sobota 25. oktobra.

KONCERTNA KAVARNA »CENTRAL« V CELJU. Dnevnko koncert salonskega orkestra »Mignon« iz Zagreba.

Gledališče.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

Reperetoar:

Petek, 24. oktobra ob 20.: Narodni poslanec. Gestovanje mariborskega Narodnega gledališča. Abonma.

Sokolstvo.

SOKOLSKI GLASNIK. Štev. 19. ima sledičo vsebino: Svima bratskim župama in društvima! — K poročilu o zagrebški tekmici. — Iz starešinstva JSS. — Iz prosvetnega odbora JSS. — Iz organizacijskega odseka JSS. — Iz tehničnega odbora JSS. — Iz zdravniškega odseka JSS.

Obrtni vestnik.

ŠOLA ZA POUČEVANJE KROJNEGA RISANJA V MARIBORU. Dne 16. t. m. se je zaključil štirimesečni pouk za krojno risanje v Mariboru, ki ga je priredil urad za pospeševanje obrti v Ljubljani pod vodstvom strok. učitelja Alojzija Knafelja. Med tem časom sta se vršila dva tečaja: eden za šivilje in drugi za krojače; skupno se je udeležilo tečajev 70 oseb. Vstop k temu pouku so imeli le že praktično izučeni, to je: mojstri (ce) in pomočniki (ce). Da udeleženci pri svojem drugem delu niso bili preveč ovirani, se je pouk vršil vsak dan izven nedelj od 18. do 21. ure. Po naklonjenosti mestne občine, posredovanju g. Ivana Kosorja, načelnika kroj zadruge, in blagobnosti ravnateljice gospe Zore Klavžarjeve se je dal na razpolago prostor v dekiški meščanski šoli, Slomškov trg, kjer se je pouk cel čas lahko nemoteno vršil. Poučevalce so se risbe za vsakovrstne kroje za normalne in abnormalne rasti po najnovejši modi, natančno po telesni meri za moške, dame, otroke in tudi za perilo. Uspeh tečajev je bil zelo zadovoljiv. G. učitelj je željal predavanji, ki so posledica njegove temeljito priučene strokovne izobrazbe, velike simpatije, zato so mu za ves trud in njegovo pozrtvovalnost udeleženci globoko hvaležni. Zaključku je prisostvoval g. Ivan Brozovič, komisar urada za pospeševanje obrti v Ljubljani, ki je posebno povdarjal imen obrtnega šolstva. Tečaji se vrše v bodoče v Ljubljani.

Gospodarstvo.

XXXVII. brzojavno tržno poročilo.

Nürnberg, dne 26. oktobra 1924.
Prodanih 50 bal — klavrno!

XXXVIII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo.

Žatec, Č. S. R., dne 18. okt. 1924.
Ceški minuli teden se je povpraševalo po hmelju in je bilo mnogo čez 1000 bal prodanih po cenah od 2650—2750, za prima tudi 2800 č. K za 50 kg. Na kmetih se je le pomalem kupovalo, ker hmeljarji ne silijo k prodaji in pričakujejo zboljšanje cen. Ker je povpraševanje enako ponudbi, so se cene pri mitnem prometu stabilizirale, to se pravi, cene so postale stanovitne. — Končno razpoloženje in cene so zelo čvrste.

Sarez hmeljarskih društev.

IZPLAČILO DINARSKIH IN KRONSKIH BONOVI. Fin. ministrstvo je pooblaščeno, da od 1. novembra 1924 do 1. maja 1925 izplačuje dinarske in kronske 4% bone, v kolikor niso bili izplačani do 1. novembra. Za te bone se ne priznava nikak intres od preteklega roka do dne izplačila. Boni se ne morejo prolongirati. Za bone kronske vrednosti, prodane do 16. oktobra 1919, se izplačuje poleg glavnice tudi 6-mesečne dekurzivne 6% obresti. Kronske in dinarske bone izplačuje generalno ravnateljstvo državnih dolgov, vse okrožne in okrajne finančne uprave na ozemlju Srbije in Črne gore, v Vojvodini oblastno finančno ravnateljstvo v Novem Sadu, v Hrvatski, Bosni, Sloveniji in Dalmaciji blagajne finančnih delegacij in davni uradi.

Ali ste že poravnali naročnino za „Novo Dobo“?

Pravila za dopisnike.

1. Kar misliš listu sporočiti, storiti in odpošlji takoj, dokler je še novo; stvar kmalu zastara in ni več zanimiva. Pošli listu vsako prijetno in neprijetno novico.

2. Piši kratko, s tem prihraniš dragocen čas uredniku, stavcem in samemu sebi. Bodite ti vodilno geslo: Piši, kaj se je zgodilo, kje in kako.

3. Piši razločno, posebno številke in imena.

4. Ne piši, to se je pripetilo »včeraj« ali »danes«, ampak katerega dne in meseca.

5. Delaj kratke stavke.

6. Ne piši preveč skupaj, da urednik pomote lahko popravi.

7. Ne popravi nikdar kakšnega imena ali številke. Napačno besedo prečrtaj in napravi pravo nad njo, za njo pa na robu, da bo jasno in vidno.

8. Glavno pravilo ti bodi: Ne piši nikdar na obe strani papirja. Med vr-

sticami pusti dovolj prostora, da urednik med vrsticami lahko kaj popravi.

9. Kar si spisal, preberi še enkrat, predno odpošlješ, gotovo boš vselej še kaj našel, kar je potrebno popraviti.

10. Pod vsako poročilo podpiši svoje ime ali z uredništvom dogovorjeno drugo ime ali znamenje. Bodite pri tem brez skrbi, ker uredništvo imen svojih sotrudnikov in dopisnikov ne izda pod nobenim pogojem.

11. Če sam hočeš, da nihče ne bo slutil o tem, kar si poročal, ne govorite o tem, kar si pisal, ker drugače se lahko izdaš sam s kakšno besedo ali opombo.

12. Poročaj vedno samo golo resnico in nič drugega. Vedno se dobro prepričaj, ako je gotova resnica, o čemur boš poročal.

13. Naslov pisma vedno na »uredništvo« in ne na tega ali onega člena uredništva; na ta način se lahko zamudi, ako istočasno iste osebe ni doma.

14. Ne bodo hud, ako ti urednik kaj črta; vedi, da ve, zakaj je to storil, in ako kako stvar zavriže, ne bodi jezen in mu zaupaj, ker on najbolje pozna položaj in marsikaj zadošča, ako tudi ne pride v list, za njegove informacije. Poročaj klub temu točno dalje.

15. Ne domišljaj si, da je list le radi tebe; ne, list služi splošnosti in kakor nima nihče pravice, staviti svoje zadeve nad zadevo splošnosti, tako tudi nima nihče pravice zahtevati, da bi se list bolj oziral na malenkostne njegove zadeve, kot na zahtevo splošnosti.

16. Bodite zvest sotrudnik svojega lista. Vsaka novica, ki jo pošlje listu, povzroči, da se list širi. Vsako najmanjšo novico napiši na dopisnico in jo pošlji na uredništvo.

17. Spostuj kritiko, ako pride od močnega značaja, kdor pa kritikuje, da sebi pridobi ugleda, temu obrni hrbet.

To in ono.

KAKŠNEGA DEKLETA SE NE SME POREČITI: Ne vzemi si za ženo dekleta, ki je ljubezni do svojih čestitcev, a se doma samo zadira in prepira; ki koketira; ki ni čista in snažna pri svoji obleki; ki ne mara ne otrok, ne živali; ki se ne zna premagati; ki se oblači za šetanje po novi modi, ali se doma ne briga za svojo vnanjost; ki prihaja pozno k obedu v boljšem kriku, nepočesana in se nad vsem ujeda; ki se sramuje svojih staromodnih staršev in se stalno izgovarja zaradi njihove slabe govorice in ki pravi, da so se časi od njene mladosti izpremenili; ki ne pozna načel varčevanja in ne zna denarja prav ceniti; ki ne zna dobro kuhati in ki je več na cesti kakor pa v kuhinji.

»GOSPODIČNA« v ruski telefonski službi odpravljena. »Pravda« in »Izvestija« poročajo, da je odslej strogo prepovedano v službi nazivati telefoniste z »gospodičnimi«. Poklicna

ti se jih sme le z besedico »tovarišica« ali pa »državljanke«. Na slednji naslov ni dolžna dati odgovora; pravilno službeno se zove uradnica samo »tovarišica«. Tako je buržujska »gospodična« vržena iz telefonskih uradov in na njeno mesto je postavljena posodi »tovarišica«. Sicer pa je bil naslov tovaris uveden takoj po prevratu in po vseh uradih je bil ukazan naziv za moško in žensko uradništvo enako: tovaris.

IZ DEŽELE DŽUNGEL. V Indiji se bije večna vojna med ljudmi in zverinami. Na vse strani se organizirajo lovci na opasno zverjad, a klub temu se ona stalno množi. Leta 1923. so zveri uničile 3213 ljudi, medtem ko je število onih, ki jih statistika ne omenja, najbrž še večje. Tigri so ubili 603, leopardi 509, volkovi 460, krokodili 225, medvedi 105, divji merjasci 90, sloni 55 in hijene 9 oseb. Najstevilnejše so kače in one so tudi najopasnejše. Kače so zahtevale v tem letu 20.090 žrtev. Na drugi strani je bilo ubitih 1.766 tigrjev, 6.108 leopardov, 3.188 medvedov, 1.929 volkov in 58.376 kač.

Za smeh in kratek čas.

PRI BOLJŠEVIŠKEM IZPITU.

Mlada dama stoji pred strogo boljševiško izpraševalno komisijo, da dobi na podlagi izpita diplomo kot učiteljica.

»Kaj je vera?« je prvo vprašanje.

»Vera je opij za ljudstvo«, odgovori kandidatinja, kakor se je pač bila naučila iz boljševiškega katekizma.

»Kaj je Bog?« — drugo vprašanje.

»Bog je domišljija!«

»Dobrot« ji reče na to predsednik komisije. »Izpiti ste napravili z odliko!«

»Hvala budi Bogu«, je zašepetal kandidatinja in se trikrat s pristno rusko pobožnostjo prekrižala.

Curiška borza

v sredo 22. okt. Zagreb: 755

ZAGREBSKA BORZA

v sredo, dne 22. oktobra.

Dunaj: 0.0966—0.0986.

Milan: 3.0060—3.0360.

London: 311.05—314.05.

Newyork: 68.50—69.50.

Pariz: 3.60—3.65.

Praga: 2.0425—2.0725.

Curih: 13.3190—13.4190.

Poslano.*

Z ozirom na razne govorice, katere so razširjene po mestu, da sem jaz pomagal nek napis izjavljam, da budem proti vsakemu obrekovalcu nastopal sodnim potom.

Maks Štern.

* Za vsebino poslanega odgovarja uredništvo le v okviru zakona.

CELJSKA POSOJILNICA D. D.

Stanje hranilnih vlog čez K 120,000.000.—

V lastni palači Narodni dom (na oglu v prifličju).

Stanje hranilnih vlog čez K 120,000.000.—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih izplačuje točno in nudi za iste najboljše obrestovanje in največjo varnost. Izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle. Kupuje in prodaja devize in valute.

Podružnica v Šoštanju na Glavnem trgu.

Odgovorni urednik: Rado Pečnik. Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna, Celje.

Cenj. damam se priporoča 10-1

ŠIVILJA

za izdelovanje oblek, kostumov, plašč i. t. d. po zelo znižanih cenah.

Angela Anderwald,

Celje, Dolgo polje štev. 17, I. nadstr.

V brionici Roščmaj, Prešernova ulica štev. 19

strinjanje samo Din 5.—

Istotam brušenje britev, škarij, gilett, nožev, kuhinjskih in mesarskih nožev ter sekir.

Na domačo hrano

se sprejme več gospodov s prvim novembrom. Naslov v upravi lista. 2-1

Išče se stanovanje

obstaječe in 2 do 3 sob, kuhinje in pritiklin. Plača mesečno do 1500 Din. Ponudbe na upravo »Nove Dobe«. 3-1

Svoj i k svojim!

Edina slovenska

slaščičarna

v Celju, Kocenova ulica

(v Jadranki palači) nudi cenj. občinstvu najboljše in najfinješje slaščice, čokolado in bonbone. Prevzamejo se naročila za vsako množino, kakor tudi za priredi i. t. d., katera se izvršijo točno in po najnižji ceni. Blago na debelo!

3-3

Telefon štev. 75 in 76

Podružnica

Poštni ček. rač. 10.598

Ljubljanske kreditne banke v CeljuDelniška glavnica in rezerve
Din 60,000.000—**Centrala v Ljubljani**

Ustanovljena leta 1900

Podružnice

Agencija Logatec.

Brežice, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči
račun pri ugodnem obrestovanjuKupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev,
valut in dovoljuje vsakovrsne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Otvarja akreditive in izdaja kreditna pisma za tu- in inozemstvo.

Radi opustitve obrti se proda
novi Cylinder in novi levoročni ši-
valni stroj po nizki ceni. Ponudbe pod
»Stroj« na upravo lista. 3-2**Rostanjeva drva za tanin**

kujuje stalno po dnevnih cenah tvrdka

Ernest Marin, Celje
Zrinjsko Frankopanska ul. 4.Ponudite z dopisnico množino vagonov
in nakladalno postajo za dohavo do
konca tega leta. Rostanjeva drva mora
biti razčaganata na 1 m do 1'20 m.
Posamežna polena ne smejo biti izpod
10 in ne nad 30 cm debela so pa lahko
grčeva in kriva. 5-3**JUMPERE**jope, ovjače, šale, čepice in telovnike,
velikanska zaloga najmodernejših fazon
kakor tudi nogavic, rokavic in vsega plete-
nega perila za dame in otroke, katero se
prodaja letos po čudovito nizkih cenah samo
v veletrgovini R. STERMECKI, Celje.
Trgovci engros cene! Ilustrov. cenik zastonj!**LASTNI DOM**

registrirana kreditna in stavb. zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranilne
vloge tudi od nečlanov
in jih obrestuje po **8%** — osém od sto — proti
odpovedi po **10%** — od sto — na leto.

Pisarna: CELJE, Prešernova ul. 15/I.

Potrtim srcem naznanjam vsem sorodnikom,
znancem in prijateljem, da je naš blagi soprog, zet,
svak, stric, gospod**ANTON ROZIN**trgovec in gostilničar v Lučah pri Ljubnem
dan ob 10. uru dopoldne v starosti 36 let po kratki
bolezni, previdens sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspal.Pogreb dragega nam pokojnika se vrši v če-
trtek 23. oktobra t. l. dopoldne iz hiše žalosti na pok-
ališče v Lučah.

Luč — Laško — Celje, 21. oktobra 1924.

Milena Rozin roj. Zorko, soproga.
Rodbina Zorko — Verstovšek.**Pupilarovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta****Mestna hranilnica celjska**Ustanovljena leta 1864. — Pod
trajnim državnim nadzorstvom.**V lastni palači pri kolodvoru.**Vsi hranilnični posli se izvršujejo najboljše, hitro in toč-
no. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.Vrednost rezervnih skladov
nad Kron 25.000.000.—

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.